

גמ"ר 4776/03/19 - מדינת ישראל פרקליטות מחוז הדרום נגד מאיר פרץ

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

גמ"ר 4776-03-19 ישראל נ' פרץ
תיק חיצוני: 473188/13

בפני כב' השופט הבכיר אלון אופיר

מדינת ישראל פרקליטות מחוז הדרום
ע"י עו"ד דרור שטורק

המאשימה

מאיר פרץ
ע"י עוה"ד אברהם ויוחאי פרץ

נגד
הנאשם

גזר-דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה על סעיף 64 בפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: בפקודה) - גרימת מוות בנהיגה רשלנית.

הרשעת הנאשם הייתה במסגרת הסדר טיעון בין המדינה להגנה במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן והצדדים סיכמו על רכיב מאסר מוסכם לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

כמו כן, סיכמו הצדדים שיתר רכיבי הענישה יהיו בטיעון חופשי וכי עובדות כתב האישום המתוקן יהיו המסגרת לטיעוני הצדדים ללא כל חריגה או תוספת עליהן.

בטיעוניה, הסבירה המדינה כי פרשה זו ייחודית מאד בנסיבותיה ונסיבות אלה הובילו את המדינה לחריגה מהותית ממדיניות הענישה לה היא טוענת במקרים של גרימת מוות בנהיגה רשלנית.

בהתאם להסברי המדינה, כתב האישום בפרשה זו הוגש בשיהוי ניכר מאד של **כמעט חמש שנים מיום קרות התאונה** וזאת בשל אי קבלת חוות דעת הקובעת את סיבת המוות של המנוחה בתאונה זו. אותה תקלה שגרמה לשיהוי של שנים ארוכות בהגשת כתב האישום, היא אשר הובילה בסופו של יום את המדינה למסקנה לפיה ראוי לתת לשיהוי זה ביטוי ברף הענישה המבוקשת ולכן סוכם על תקופת מאסר המינימאלית הקבועה בחוק (ראה סעיף 64 בפקודה) לריצוי בדרך של עבודות שירות.

שונה עמדת הפרקליטות בכל הקשור לרכיב הפסילה בפועל של הנאשם בפרשה זו:

לשיטת המדינה במקרים דומים לעובדות כתב האישום הנוכחי, נפסלו נהגים לתקופות שנעות בין 7 ועד 12 שנים. אין הצדקה לענישה נמוכה יותר ממתחם ענישה זה שכן התחשבות מלאה קיבל הנאשם ברכיב הענישה המרכזי הוא רכיב המאסר, ואין הצדקה להתחשבות נוספת גם ברכיב הפסילה בפועל.

בנוסף, התבקש בית המשפט לגזור על הנאשם עונש של מאסר מותנה וכן לקבוע פיצוי כספי למשפחת המנוחה.
ב"כ הנאשם הגיש טיעונים בכתב וביקש להוסיף טיעונים בעל פה זאת לאחר שהעיד כעדי אופי את הורי הנאשם ובת זוגו.
בהתאם לעמדת ההגנה, יש נפקות רבה לשיהוי שבהגשת כתב האישום כנגד הנאשם על גבול תקופת ההתיישנות לא רק לרכיב המאסר אלא גם לרכיב הפסילה בפועל.

לשיטת ההגנה הגשת כתב האישום בשיהוי כה ניכר גרמה לנאשם מצב בו יכולתו לנהל הגנתו בצורה סבירה נפגעה
אנושות, עינוי הדין שנגרם לו בלתי סביר, ואין הצדקה כי מצב זה אותו גרמה המדינה יבוא לידי ביטוי רק בתקופת
המאסר או דרך ריצוי המאסר.

ההגנה הדגישה את היות הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין עם נסיבות חיים קשות ומצב כלכלי קשה עוד יותר.

הוסבר כי הנאשם תומך יחיד בשני הוריו הקשישים כאשר אביו עיוור ונכה בשיעור של 100% ותלוי לחלוטין ברישיון
הנהיגה של הנאשם לניידות בסיסית.

כך הסבירה גם אשת הנאשם כי פרנסת המשפחה כולה (הנאשם אב לשני ילדים ומפרנס יחיד) תלויה ביכולת הנהיגה של
הנאשם וללא רישיון תאלץ המשפחה לחיות מקצבת אבטלה זעומה.

ב"כ הנאשם טען כי רף רשלנות הנאשם נמוך מאד, אין לחובתו עבר תעבורתי מכביד, רישיון נהיגתו לאחר התאונה הושב
לו בהחלטה של בית המשפט המחוזי בתום 45 יום בלבד אגב קביעה של בית המשפט המחוזי כי רף רשלנותו נמוך,
ובמהלך חמש השנים האחרונות לא ביצע הוא כל עבירת תעבורה מהותית מה שמחזק את הטענה כי לא נשקפת ממנו
כל מסוכנות.

בנסיבות אלה, סבורה ההגנה כי לכל היותר ראויה תקופת פסילה בת שנה אחת, ואין כל הצדקה לרכיב של פיצוי כספי,
שכן פיצוייה של משפחת המנוחה מעוגן בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים וכל פיצוי בגזר דין יהיה הלכה למעשה
כפל פיצוי.

שני הצדדים תמכו עמדתם בפסיקה רלוונטית, המדינה הגישה עותק מעברו התעבורתי של הנאשם וכאמור ההגנה
העידה עדי אופי כאשר גם לנאשם ניתנה מילה אחרונה בסיום טיעוניה.

דין וגזירת הדין -

פרשה זו אכן חריגה מאד בנסיבותיה.

שבוע לפני שהתיישנה העבירה שביצע הנאשם (בתום 5 שנים מיום ביצועה) הגישה הפרקליטות כתב אישום כנגדו.

בקשה של ההגנה לזכות את הנאשם מחמת טענה של הגנה מן הצדק או לקבוע כי בנסיבות לעיל התיישנה העבירה
הנטענת, נדחתה על ידי בהחלטה נפרדת ומנומקת.

יחד עם זאת, "כשרותו" של כתב האישום בכך שהוגש בתוך מסגרת הזמן שקבע המחוקק, עדיין אינה הופכת את
ההתנהלות כולה כלפי הנאשם לתקינה, וטוב עשתה המדינה בעיני כאשר נתנה ביטוי לתקלה חמורה זו בהסכמתה
לרכיב מאסר המצוי בהקבלה לענישת המינימום שנקבעה בחוק - 6 חודשי מאסר.

נכונה וצודקת בעיני גם הסכמת הצדדים כי בנסיבות המתוארות לעיל ירצה הנאשם את מאסרו בדרך של עבודות שירות
שכן יש נפקות רבה בעיני לפער שנוצר בין מועד ביצוע העבירה ובין מועד גזירת הדין, פער שנוצר כאמור בשל השיהוי
הבלתי סביר בהגשתו של כתב האישום.

השאלה המרכזית המחייבת את הכרעתי היא: האם אותו שיהוי בלתי סביר עליו אין מחלוקת בין הצדדים, צריך להשפיע
גם על משך פסילת הרישיון בפועל, או שהשפעתו על רכיב המאסר די בה כדי לאזן את הענישה הראויה בפרשה זו.

כמתואר לעיל המדינה סבורה שיש לנתק בין השיהוי לרכיב הפסילה ואילו ההגנה סבורה כי שיהוי בלתי סביר זה צריך להשפיע על כלל רכיבי הענישה בתיק זה.

סעיף 40 בפקודת התעבורה קובע:

"הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 64 או לפי סעיף 64א, דינו -בנוסף לכל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר"

משמעות החוק ביחס לעונש פסילת רישיון הנהיגה כאשר בתאונה קטלנית הנובעת מרשלנות עסקין: חלה חובת פסילת מינימום בת 3 שנים ורק בנסיבות מיוחדות יורה בית המשפט על פסילה קצרה יותר.

שילובו של סעיף 40 בפקודה עם תיקון 113 של חוק העונשין המחייב את בית המשפט להגדיר מתחם ענישה טרם ייגזר דינו של אדם בהליך פלילי, מציב את רף הפסילה המינימאלי בחלקו התחתון של המתחם (גם אם רף הרשלנות יוגדר כנמוך) על 3 שנות פסילה.

ברור על פניו כי ההגנה בפרשה זו טוענת להתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה לקולה מחלקו הנמוך של המתחם, אך גם אם טענה זו נכונה, עליה להתמודד עם בקשת המדינה המבקשת בפרשה זו לקבוע מתחם פסילה שנע בין 7 ועד 12 שנות פסילה בהתאם לרף הרשלנות הנובע מעובדות כתב האישום המתוקן.

קביעת מתחם הענישה הראוי -

מאחר וכבר הבהרתי בתחילת דברי כי משך המאסר המוסכם על הצדדים (6 חודשים) ודרך ריצויו מקובלים עלי כסבירים ונכונים בנסיבות, אין אני מוצא צורך להגדיר את מתחם הענישה ככל שהוא קשור לרכיב המאסר בפרשה זו.

ביחס לרכיב הפסילה בפועל, ייגזר המתחם הראוי בהתאם לכללים שנקבעו בתיקון 113 של חוק העונשין.

מידת הפגיעה בערך חברתי מוגן

קדושת החיים וזכותו של כל אדם הנע בדרכים כי אחר לא יפגע בשלמות גופו ובריאותו הינן ערכים חברתיים אשר נפגעו כתוצאה מהתנהגות הנאשם בפרשה זו.

הנאשם נע לאחר עם רכבו מבלי שנקט אמצעים סבירים כדי למנוע תאונה ופגע במנוחה שחצתה כביש בתוך צומת מאחורי רכבו.

הפגיעות החמורות שנגרמו בתאונה זו למנוחה הובילו בהמשך למותה, ולכן מידת הפגיעה בערך המוגן גבוהה.

הגדרת המתחם -

רף הרשלנות הוא אשר מגדיר את טווח הפסילה הראויה כמתחם ענישה ראוי, ולכן על בית המשפט לקבוע אותו בפרשה זו לצורך הגדרת המתחם.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, נע הנאשם לאחר בדרך ובמהירות שאינה מתוארת בכתב האישום. המדינה מאשרת בכתב האישום כי כיוון חציית המנוחה את הכביש אינו ידוע לה.

לא מיוחסת לנאשם התנהגות חריגה נוספת מעבר לנהיגה לאחר מבלי שנקט אמצעי סביר למניעת התאונה.

בנסיבות המתוארות לעיל, ובהתאם לתאור העובדתי המוסכם בכתב האישום המתוקן, ובהעדר כל מידע על התנהלות המנוחה במהלך האירוע, **רף הרשלנות של הנאשם שיוגדר על ידי יהיה נמוך.**

ניתוח פסיקה רלוונטית -

קיים שוני מהותי במשך הפסילה שנגזר על נאשמים עת גרמו לתאונה בה נגרמו חבלות של ממש לבין מי שגרם ברשלנות למוות בתאונה.

בעפ"ת (ב"ש) 7554-06-13 שני אורנשטיין נ. מ"י קבע בית המשפט המחוזי את עונש הפסילה על 12 חודשים. בפרשה זו דובר על נסיעה אחורנית במגרש חניה וגרימת חבלות להולך רגל הכוללות שברים בעצמות הירכיים והזקקות לניתוח ושיקום. בית המשפט קבע כי בבחינת רף הרשלנות הספציפי לא היה מקום להעלות את עונש הפסילה לסף העליון של המתחם.

בפרשה זו הייתה הנאשמת נהגת חדשה.

ברע"פ 7195/15 טסלי מיכאל נגד מדינת ישראל פגע נהג בהולכת רגל שחצתה כביש בסמוך למעבר חצייה וגרם לה לחבלות גוף קשות הכוללות שברים מרוסקים באגן ובמקומות נוספים בגופה. בית המשפט קבע כי שהות הולכת הרגל 2.15 שניות על הכביש טרם נפגעה מצדיקה את הרשעת הנאשם ובתי משפט מחוזי ועליון לא התערבו בקביעה זו תוך שאשרו כעונש ראוי (כאשר הרשלנות אינה גבוהה) ענישה הכוללת 3 חודשי פסילה בפועל, התואמת לענישת המינימום הקבועה בחוק.

מתחם הענישה שנקבע בפרשה זו נע בין 3 חודשי פסילה ועד ל- 12 חודשים.

לעומת זאת, כאשר תוצאות התאונה קטלניות באה לידי ביטוי הוראת החוק בסעיף 40 של פקודת התעבורה וגם התוצאה הקשה של התאונה (מוות שנגרם לאדם) באה לידי ביטוי במשך הפסילה שהוגדרה כענישה ראוייה:

בעפ"ג 40674-11-17 עבד עלי נגד מדינת ישראל (מחוזי חיפה)

בנסיבות של נהיגת משאית לאחר ללא מכוון וגרימת מוות ברשלנות של פעוטה בת שנה ועשרה חודשים.

הנאשם אדם בן 76, אב ל-13 ילדים הסובל ממחלות רקע שונות.

נגזרו עליו 10 שנות פסילה אגב קביעת מתחם שנע בין 8 ועד 15 שנות פסילה.

ברע"פ 4562/18 רחמים בן טוב נגד מדינת ישראל

נהיגה לאחור וגרימת מוות ברשלנות כתוצאה מאי נקיטת אמצעי זהירות סביר.

בית המשפט העליון מאשר ביחס לנאשם שלא לקח אחריות 8 שנות פסילה בפועל.

יחד עם זאת הצליחה ההגנה בפרשה זו למצוא מקרה יחיד בו בית משפט השלום בתיק גמ"ר

11987-01-18 מדינת ישראל נגד דליה בן חיים, אישר פסילה בת שנתיים כאשר הוכח כי מצבה הרפואי/נפשי של הנאשמת התדרדר בעקבות התאונה (בית המשפט הפנה בעניין זה לפסיקת בית המשפט העליון ברע"פ 548/05 מאירה לוי נגד מדינת ישראל).

מסקירת הפסיקה לעיל ניתן להסיק כי כאשר רף הרשלנות נמוך, וכאשר קיבע המחוקק באירוע של תאונת דרכים קטלנית ענישת מינימום בת 3 שנות פסילה, צריך המתחם להתחיל בשלוש שנות פסילה בפועל ויכול שיגיע עד לשמונה שנות פסילה בפועל.

בנסיבות הספציפיות של פרשה זו בהינתן שעובדות כתב האישום אינן מייחסות לנאשם רשלנות ברף חריג, נכון בעיני מתחם פסילה שנע בין 3 שנות פסילה ועד 8 שנים.

השאלה היא האם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה מתחת לחלקו הנמוך של המתחם בפרשה זו, או שמא יש הצדקה כבקשת התביעה לגזור ענישה שקרובה לחלקו העליון של המתחם (המדינה בקשה תקופת פסילה שתנוע בין 7 ל-12 שנות פסילה).

לנאשם רישיון נהיגה משנת 2001 ובמהלך 20 שנות נהיגה נרשמו לחובתו 9 הרשעות שכולן עבירות קנס.

בחמש השנים האחרונות נרשמו לחובתו 2 עבירות מהירות (שתייה בתיעוד של מערכת א-3, כלומר נרשמו לחובתו מכח חזקת הבעלות ברכב שצולם).

אין לנאשם כל עבר פלילי והוא לקח אחריות מלאה בפרשה זו ללא ניהול הוכחות.

עברו התעבורתי של הנאשם אינו מעיד על כל מסוכנות מצדו ואין בעברו כדי להצדיק החמרה בענישה של הנאשם.

הנאשם בן 39, אב לשני ילדים ומפרנס יחיד של משפחתו.

המדובר במשפחה שכולה שכן הנאשם איבד את אחיו במסגרת שירותו הצבאי ובנוסף איבד חמישה אחים נוספים שמתו כתוצאה ממחלות שונות.

אביו של הנאשם עיוור וסובל מנכות צמיתה בשיעור של 100%.

אביו ואימו הקשישה של הנאשם תלויים לחלוטין בתפקודו ובניידותו.

הוכח כי הנאשם פעיל התנדבותית ועל פניו המדובר באדם נורמטיבי לחלוטין.

אין בעיני כל ספק כי השיהוי הרב לו גרמה המדינה בפרשה זו עת כתב האישום הוגש כמעט 5 שנים לאחר גרימת התאונה פגע קשות בנאשם וצמצם עד מאד את יכולתו לנהל את הגנתו באופן סביר. יכולתו של נאשם לחבר עד מומחה לזירה נתונה 5 שנים לאחר התרחשות האירוע, יכולתו לאתר עדים רלוונטיים, יכולתו להעיד על פרטים מזכרונות 5 שנים לאחר האירוע, כל אלה בהכרח נפגעו כתוצאה משיהוי זה.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים בעניין זה, נחה דעתי כי יש נפקות לשיהוי זה גם ביחס לרכיב הפסילה בפועל ולא רק לרכיב המאסר המוסכם.

אני מסכים עם המדינה כי ניתנה הקלה משמעותית לנאשם עת הסכימה המדינה באופן חריג לריצוי 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, אך שקלול לקיחת האחריות המלאה יחד עם היעדר עבר תעבורתי מכביד לצד נורמטיביות מוחלטת של הנאשם עם נסיבות חיים מורכבות לצד רכיב השיהוי שלחלוטין לא באשמתו, **מובילים למסקנה לפיה אין הצדקה לתזוזה במעלה המתחם מעבר לענישת המינימום הקבועה בחוק.**

לא מצאתי שיקולים מיוחדים המצדיקים ענישה נמוכה מענישת המינימום הקבועה בחוק או שיקולים המצדיקים חריגה מתחת לחלקו הנמוך של המתחם.

בהתאם לחוק, נסיבות אישיות אינן מאפשרות חריגה מתחת לחלקו הנמוך של המתחם ולא מצאתי כי שיקולי שיקום רלוונטיים בפרשה זו (הנאשם נורמטיבי לחלוטין, אינו עברין רצדיוויסט אין הוא זקוק לכל תהליך שיקומי).

נתתי ביטוי מלא לרכיב השיהוי שבהגשת כתב האישום באופן בו למרות רכיב המאסר המקל, גם רכיב הפסילה יועמד על פסילת המינימום הקבועה בחוק, ואין אני סבור לאור תוצאות התאונה הקשות והסבל הנורא שנגרם בהכרח למשפחת המנוחה שיש הצדקה מבחינת האינטרס הציבורי (שיקולי גמל והרתעה) לפסילה נמוכה מתקופה בת 3 שנים.

אני מקבל את בקשת ההגנה מנימוקיה ביחס לרכיב הפיצוי הן בשל מצבו הכלכלי הקשה מאד של הנאשם והן בשל העובדה כי לפחות חצי שנה לא יוכל לפרנס את משפחתו (יבצע מאסר בעבודות שירות) ובמקביל לא יוכל לנהוג 3 שנים, מה שיצמצם מאד את יכולת הפרנסה שלו וירע בהכרח עוד יותר את מצבה הכלכלי של משפחתו. אני מסכים עם ההגנה כי פיצויה הכספי של משפחת המנוחה יבוא במקרה זה לידי ביטוי באמצעות הכללים שהוגדרו בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 3 שנים.

רישיון הנהיגה יופקד תוך 180 יום מהיום במזכירות בית המשפט **ואם לא יעשה כן יחשב**

הנאשם פסול מיכולת לקבל או להחזיק רישיון נהיגה, אך פסילתו לא תימנה.

ב. הנני פוסל הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ג. הנני גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה

של נהיגה בזמן פסילה או גרימת מוות ברשלנות אגב תאונה תוך 3 שנים מהיום.

ד. גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר אותם ירצה הנאשם בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי המאסר במשרדי הממונה על עבודות שירות הצמודים לכלא באר-שבע
ביום 2.5.21 בשעה 08:00 ויבצע את עבודות שירות כפי שהגדיר הממונה על ע"ש בחוות דעתו.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום

ניתנה היום, כ"ו ניסן תשפ"א, 08 אפריל 2021, בנוכחות הצדדים.